

ДРУШТВО ЗА РЕОСИГУРАЊЕ „ДУНАВ РЕ“

**МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ АКТУАРА
НА ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О СПРОВОЂЕЊУ ПОЛИТИКЕ
САОСИГУРАЊА И РЕОСИГУРАЊА У 2022. ГОДИНИ**

Београд, март 2023.

За потребе Друштва за реосигурање „ДУНАВ РЕ“ а.д.о, Булевар Краља Александра 18/I, Београд, а на основу Закона о осигурању („Службени гласник РС“ бр.139/14), Одлуке о извештавању друштава за осигурање/реосигурање („Службени гласник РС“ бр. 55/2015) и Одлуке о садржини мишљења овлашћеног актуара („Службени гласник РС“ бр. 38/2015) дајем:

МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ АКТУАРА

НА ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О СПРОВОЂЕЊУ ПОЛИТИКЕ САОСИГУРАЊА И РЕОСИГУРАЊА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРАЊЕ „ДУНАВ РЕ“ БЕОГРАД ЗА ПОСЛОВНУ 2022. ГОДИНУ

Друштво за реосигурање »ДУНАВ РЕ« а.д.о, Београд (у даљем тексту: Друштво) се бави преузимањем ризика у реосигурање од домаћих и иностраних осигуравајућих друштава у реосигурање (активни послови) и предајом вишкова ризика изнад самопридржаја у ретроцесију иностраним реосигуравајућим друштвима (пасивни послови). Друштво већ дуги низ година успешно обавља функцију реосигуравајуће заштите осигураних ризика својих цедената уз уважавање општих економских начела и начела струке реосигурања, кроз даљу адекватну заштиту вишкова преузетих ризика путем преноса у ретроцесију. Ретроцесија се врши на инострано тржиште, пре свега код реномираних реосигуравача са добрим рејтингом.

Пре пријема и пласирања вишка ризика, Друштво утврђује ризичност и финансијску способност цедената и ретроцесионара на основу: расположивих података о међусобној пословној сарадњи, рејтингу, финансијских и других извештаја. Сви цеденти и ретроцесионари сврставају се у поједине категорије ризичности по којима Друштво даље поступа на примерен начин у циљу оптимизације ризика. У складу са тим закључују се и одговарајући уговори. Оваквим поступањем Друштво обезбеђује очување континуиране ликвидности, солвентности и адекватности капитала.

Током 2022. године Друштво је спроводило одговорну и опрезну политику ретроцесије вишкова ризика, тако да током године нису забележени случајеви да је у портфељу задржан ризик изнад нивоа самопридржаја, односно да је дошло до погрешне процене.

1. АДЕКВАТНОСТ САМОПРИДРЖАЈА ДРУШТВА

Преузимање ризика у реосигурање и пласмани вишкова ризика у ретроцесију у посматраном периоду врши се према Правилнику о саосигурању и реосигурању и Табели максималног самопридржаја која је саставни део Одлуке о критеријумима, начину утврђивања и табели максималног самопридржаја Друштва.

Друштво је у 2022. години примењивало Табелу максималног самопридржаја којом је одређено максимално покриће у самопридржају по врстама осигурања:

Врста осигурања		Максимални самопридржај
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		
01	Осигурање од последица незгоде	2.500.000
02	Добровољно здравствено осигурање	400.000
03	Осигурање моторних возила	1.325.000
04	Осигурање шинских возила	1.325.000
05	Осигурање ваздухоплова	2.500.000
06	Осигурање пловних објеката	1.325.000
07	Осигурање робе у превозу (осим за издвојени предмет транспорта)	1.325.000
	Транспорт производа наменске индустрије	400.000
08	Осигурање имовине од пожара и других опасности	2.500.000
09	Остала осигурања имовине	2.500.000
10	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	1.325.000
11	Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	2.500.000
12	Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	965.000
13	Осигурање од опште одговорности (осим за два издвојена производа)	2.500.000
	Свеобухватна одговорност банака (BBB)	400.000
	Одговорност руководиоца за финансијске институције (D&O)	600.000
14	Осигурање кредита	1.325.000
15	Осигурање јемства	800.000
16	Осигурање финансијских губитака	2.500.000
17	Осигурање трошкова правне заштите	500.000
18	Осигурање помоћи на путовању	500.000
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		
20	Осигурање живота (у зависности од уговорене валуте у уговору о осигурању)	3.180.000 РСД; односно 36.000 CHF; односно 40.000 USD; односно 40.000 EUR;
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	40.000 EUR

У односу на претходни период самопридржај по врстама осигурања, односно производима, ризицима није мењан.

Као и претходних година, за 2022. годину Друштво је уговорило следећа покрића којима штити свој самопридржај по ризику:

- Risk XL sublayer са структуром 200.000 EUR у вишку изнад 300.000 EUR;
- Risk XL уговор са структуром 2.000.000 EUR у вишку изнад 500.000 EUR.

Такође, Друштво је уговорило и заштиту по догађају:

- CAT XL уговор са структуром 14.500.000 EUR у вишку изнад 1.500.000 EUR.

С обзиром на висину и структуру портфеља Друштва, у циљу заштите интереса реосигураваача, осигураваача и осигураника оправдан је утврђени ниво самопридржаја и пренос вишка ризика изнад њега, као и типови уговора о ретроцесији за поједне врсте осигурања и за заштиту портфеља.

Имајући у виду однос предложеног максималног самопридржаја и основног капитала, однос максималног самопридржаја и гарантне резерве, као и њихово кретање у претходном периоду, податке о оствареној премији и штетама у претходном периоду и планираним вредностима, њихов однос исказан кроз рачуно штета по врстама осигурања укупног портфеља и у самопридржају, уговоре о ретроцесији по врстама осигурања и уговоре о заштити самопридржаја, чињеницу да ће се Друштво и у будућем периоду бавити свим врстама осигурања, односно дисперзију ризика и структуру портфеља осигурања и друге показатеље, предложени износ максималног самопридржаја по врстама осигурања је адекватан да обезбеди сигурност и стабилност пословања.

У наставку се даје преглед максимално могуће изложености Друштва по врстама осигурања:

Очекивана максимална изложеност по преузетим ризицима и врстама осигурања

Врста осигурања	EUR
01 Осигурање од последица незгоде	600.000
02 Добровољно здравствено осигурање	90.000
03 Осигурање моторних возила	1.250.000
04 Осигурање шинских возила	1.320.000
05 Осигурање ваздухоплова	722.742
06 Осигурање пловних објеката	445.117
07 Осигурање робе у превозу	642.437
08 Осигурање имовине од пожара и других опасности	2.500.000
09 Остала осигурања имовине	2.500.000
10 Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	1.269.000
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	600.000
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	612.852
13 Осигурање од опште одговорности	2.100.000
14 Осигурање кредита	500.000
15 Осигурање јемства	100.000
16 Осигурање финансијских губитака	1.500.000
17 Осигурање трошкова правне заштите	0
18 Осигурање помоћи на путовању	10.654
20 Осигурање живота	40.000
21 Рентно осигурање	0
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	40.000

Све ризике изнад наведеног Друштво је пренело у ретроцесију.

Друштво је опрезно преузимало ризике односно вршило њихов пренос путем квалитетних пропорционалних и непропорционалних ретроцесија.

Током 2022. године Друштво је спроводило одговорну и опрезну политику ретроцесије вишкова ризика, тако да током године нису забележени случајеви да је у портфељу задржан ризик изнад нивоа самопридржаја.

Имајући у виду напред наведено, ниво самопридржаја је адекватно одређен и усклађен је са спремношћу Друштва за преузимање ризика.

2. УГОВОРИ О РЕОСИГУРАЊУ И САРЕОСИГУРАЊУ

У извештајном периоду Друштво није имало закључен ни један уговор о сареосигурању.

Укупан број закључених уговора у 2022. је 2.007, и то 1.114 активних и 893 пасивних. У истом периоду истекло је 224 активна уговора и 153 пасивна уговора, односно укупно је истекло 377 уговора. Петнаест уговора је отказано у истом периоду.

Уговори о реосигурању и ретроцесији су пропорционални уговори на бази ексцедента и квоте као и непропорционални уговори на бази excess of loss и stop loss. Уговорима о реосигурању и ретроцесији обухваћена су животна и неживотна осигурања.

3. УТИЦАЈ ПРИХВАТАЊА И ПРЕНОСА РИЗИКА У РЕОСИГУРАЊЕ

Друштво је у 2022. години по активном послу реосигурања остварило укупну премију у износу од 10.177.129 хиљада динара, и то у неживотним осигурањима 10.022.773 хиљада динара, и у животним осигурањима 154.356 хиљада динара. У истом периоду укупна премија у самопридржају износи 3.379.577 хиљада динара (33,21% укупне активне премије), и то у неживотним осигурањима 3.359.296 хиљада динара (33,52% активне премије неживотних осигурања), односно у животним осигурањима 20.281 хиљада динара (13,14% активне премије животних осигурања). Раст премије у самопридржају у 2022. години у односу на 2021. годину износи 44,04%.

Премија по активном и пасивном послу и премија у самопридржају

Врста осигурања	Укупна премија у 2022. години		Укупна премија у самопридржају у 2022. години	Учешће ретроцесије у активnoj премији
	активан посао	пасиван посао		
01 Осигурање од последица незгоде	178.764.418	18.668.982	160.095.436	10,44%
02 Добровољно здравствено осигурање	72.754.104	68.996.962	3.757.142	94,84%
03 Осигурање моторних возила	565.063.519	123.940.090	441.123.429	21,93%
04 Осигурање шинских возила	24.207.312	5.235.598	18.971.714	21,63%
05 Осигурање ваздухоплова	325.584.155	295.514.685	30.069.470	90,76%
06 Осигурање пловних објеката	7.323.979	2.612.075	4.711.904	35,66%
07 Осигурање робе у превозу	164.532.556	147.113.299	17.419.257	89,41%
08 Осигурање имовине од пожара и других опасности	2.985.278.911	1.729.896.505	1.255.382.406	57,95%
09 Остала осигурања имовине	2.602.915.628	1.777.234.387	825.681.241	68,28%
10 Осигурање од одговорности због употребе мот. возила	1.671.740.124	1.140.167.253	531.572.871	68,20%
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздух.	195.765.624	191.026.336	4.739.288	97,58%
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних обј.	29.475.775	25.979.697	3.496.078	88,14%
13 Осигурање од опште одговорности	566.533.633	520.043.091	46.490.542	91,79%
14 Осигурање кредита	317.512.853	313.759.425	3.753.428	98,82%
15 Осигурање јемства	21.933.844	21.004.530	929.314	95,76%
16 Осигурање финансијских губитака	234.390.230	224.173.894	10.216.336	95,64%
18 Осигурање помоћи на путовању	58.996.422	58.110.299	886.123	98,50%
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	10.022.773.087	6.663.477.108	3.359.295.979	66,48%
20 Осигурање живота	89.358.961	74.605.832	14.753.129	83,49%
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	64.997.384	59.469.328	5.528.056	91,49%
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	154.356.345	134.075.160	20.281.185	86,86%
УКУПНО	10.177.129.432	6.797.552.268	3.379.577.164	66,79%

У 2022. години највеће номинално учешће ретроцесионара у премији бележи се у врстама: осигурање имовине од пожара и других опасности и остала осигурања имовине, која су и најзаступљеније врсте и по активном послу. Код ових врста осигурања уговарају се највише суме осигурања, па се самим тим и најчешће преносе у ретроцесију, тако да су оне најзаступљеније и у активном и у пасивном портфељу. Наведене врсте осигурања су имале највеће учешће и у претходним пословним годинама. Премија ове две врсте чини 54,91% активне премије и 51,59% пасивне премије односно 61,58% премије у самопридржају.

Укупно ликвидиране штете по активном послу у 2022. години износе 4.325.350 хиљада динара и више су за 41,65% у односу на исти период претходне године. У самопридржају за исти период укупно ликвидиране штете износе 1.805.634 хиљаде динара и више су за 23,88% у односу на 2021. годину.

Резервисане пријављене нерешене штете по активним пословима на дан 31.12.2022. износе 2.103.864 хиљаде динара (смањење од 11,15%), док у самопридржају износе 852.391 хиљаду динара (повећање од 4,57%).

**Премија, решене и резервисане пријављене штете и учешће ретроцесије
у 2022. и 2021. години**

ПРЕМИЈА (износ у 000 дин)							
АКТИВАН ПОСАО				У САМОПРИДРЖАЈУ			
2022.	2021.	номинална промена	индекс промене	2022.	2021.	номинална промена	индекс промене
10.177.129	7.059.352	3.117.777	144,17%	3.379.577	2.346.313	1.033.264	144,04%

РЕШЕНЕ ШТЕТЕ (износ у 000 дин)							
АКТИВАН ПОСАО				У САМОПРИДРЖАЈУ			
2022.	2021.	номинална промена	индекс промене	2022.	2021.	номинална промена	индекс промене
4.325.350	3.053.624	1.271.726	141,65%	1.805.634	1.457.527	348.107	123,88%

РЕЗЕРВИСАНЕ ПРИЈАВЉЕНЕ ШТЕТЕ 31. децембра (износ у 000 дин)							
АКТИВАН ПОСАО				У САМОПРИДРЖАЈУ			
2022.	2021.	номинална промена	индекс промене	2022.	2021.	номинална промена	индекс промене
2.103.864	2.367.867	-264.003	88,85%	852.391	815.165	37.226	104,57%

УЧЕШЋЕ РЕТРОЦЕСИЈЕ У ПРЕМИЈИ			
2022.		2021.	
износ	у %	износ	у %
6.797.552	66,79%	4.713.039	66,76%

УЧЕШЋЕ РЕТРОЦЕСИЈЕ У РЕШЕНИМ ШТЕТАМА			
2022.		2021.	
износ	у %	износ	у %
2.519.716	58,25%	1.596.097	52,27%

УЧЕШЋЕ РЕТРОЦЕСИЈЕ РЕЗЕРВИСАНИМ ПРИЈАВЉЕНИМ ШТЕТАМА 31. децембра			
2022.		2021.	
износ	у %	износ	у %
1.251.473	59,48%	1.552.702	65,57%

Међугодишње промене рација штета, трошкова и комбинованог рација по активном послу

ВО	Активан посао 1.1. - 31.12.2022.			Активан посао 1.1. - 31.12.2021.			Промене рациа		
	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио
	1	2	3	4	5	6	7=1-4	8=2-5	9=3-6
01	42,12%	21,93%	64,05%	20,03%	33,78%	53,81%	22,09%	-11,85%	10,24%
02	99,59%	25,92%	125,51%	43,39%	4,01%	47,40%	56,20%	21,91%	78,11%
03	59,81%	29,16%	88,97%	61,59%	25,93%	87,52%	-1,78%	3,23%	1,45%
04	-21,15%	14,60%	-6,55%	104,01%	3,60%	107,61%	-125,16%	11,00%	-114,16%
05	-162,90%	6,01%	-156,89%	667,79%	3,96%	671,75%	-830,69%	2,05%	-828,64%
06	33,02%	38,98%	72,00%	34,85%	18,88%	53,73%	-1,83%	20,10%	18,27%
07	17,82%	13,73%	31,55%	10,12%	12,08%	22,20%	7,70%	1,65%	9,35%
08	42,99%	19,28%	62,27%	44,22%	21,09%	65,31%	-1,23%	-1,81%	-3,04%
09	53,49%	16,42%	69,91%	15,34%	13,52%	28,86%	38,15%	2,90%	41,05%
10	38,29%	47,15%	85,44%	9,33%	3,47%	12,80%	28,96%	43,68%	72,64%
11	0,75%	4,12%	4,87%	-4,70%	4,06%	-0,64%	5,45%	0,06%	5,51%
12	-57,85%	3,84%	-54,01%	33,77%	3,18%	36,95%	-91,62%	0,66%	-90,96%
13	13,53%	10,30%	23,83%	-29,59%	8,17%	-21,42%	43,12%	2,13%	45,25%
14	59,25%	24,11%	83,36%	22,36%	23,58%	45,94%	36,89%	0,53%	37,42%
15	102,30%	8,53%	110,83%	19,35%	18,48%	37,83%	82,95%	-9,95%	73,00%
16	2,81%	8,13%	10,94%	1,32%	6,38%	7,70%	1,49%	1,75%	3,24%
18	34,38%	28,85%	63,23%	34,79%	3,07%	37,86%	-0,41%	25,78%	25,37%
УК	40,07%	22,74%	62,81%	31,61%	15,58%	47,19%	8,46%	7,16%	15,62%

Међугодишње промене рација штета, трошкова и комбинованог рација у самопридржају

ВО	Самопридржај 1.1. - 31.12.2022.			Самопридржај 1.1. - 31.12.2021.			Промене рациа		
	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио
	1	2	3	4	5	6	7=1-4	8=2-5	9=3-6
01	42,46%	18,38%	60,84%	9,48%	31,88%	41,36%	32,98%	-13,50%	19,48%
02	65,47%	54,74%	120,21%	47,09%	25,96%	73,05%	18,38%	28,78%	47,16%
03	61,28%	28,19%	89,47%	69,54%	26,18%	95,72%	-8,26%	2,01%	-6,25%
04	-33,61%	3,61%	-30,00%	111,13%	3,15%	114,28%	-144,74%	0,46%	-144,28%
05	-2,86%	-222,62%	-225,48%	121,55%	11,94%	133,49%	-124,41%	-234,56%	-358,97%
06	33,57%	24,96%	58,53%	35,55%	19,09%	54,64%	-1,98%	5,87%	3,89%
07	17,50%	-15,12%	2,38%	-20,35%	-2,93%	-23,28%	37,85%	-12,19%	25,66%
08	67,60%	22,63%	90,23%	66,45%	25,57%	92,02%	1,15%	-2,94%	-1,79%
09	52,69%	25,57%	78,26%	68,05%	25,71%	93,76%	-15,36%	-0,14%	-15,50%
10	38,74%	49,83%	88,57%	-4,29%	-6,42%	-10,71%	43,03%	56,25%	99,28%
11	-26,93%	57,80%	30,87%	85,24%	18,15%	103,39%	-112,17%	39,65%	-72,52%
12	1,77%	-91,26%	-89,49%	8,06%	-3,61%	4,45%	-6,29%	-87,65%	-93,94%
13	9,22%	0,00%	9,22%	-74,48%	-7,12%	-81,60%	83,70%	7,12%	90,82%
14	56,72%	-32,80%	23,92%	22,64%	80,55%	103,19%	34,08%	-113,35%	-79,27%
15	90,09%	-138,70%	-48,61%	332,69%	4,34%	337,03%	-242,60%	-143,04%	-385,64%
16	53,44%	18,26%	71,70%	25,13%	2,25%	27,38%	28,31%	16,01%	44,32%
18	46,79%	291,28%	338,07%	43,31%	68,40%	111,71%	3,48%	222,88%	226,36%
УК	55,23%	27,04%	82,27%	61,46%	23,51%	84,97%	-6,23%	3,53%	-2,70%

Комбиновани рацио бројеви за неживотна осигурања и по активном послу и у самопридржају су повољни (значајно испод 100%). У односу на претходну годину комбиновани рацио неживотних осигурања по активном послу је неповољнији за 15,62%, док је комбиновани рацио у самопридржају повољнији за 2,70%.

Повољни комбиновани рацио бројеви за 2022. годину, као и њихова позитивна реализација у дужем временском периоду, имајући у виду природу ризика, структуру пословања и финансијске карактеристике Друштва, показатељ су да постоји обезбеђено квалитетно покриће ретроцесионара, односно да се спроводи адекватна политика вертикалне дистрибуције ризика, како у овој години, тако и у претходном периоду.

4. УТИЦАЈ ПРЕНОСА РИЗИКА У РЕОСИГУРАЊЕ НА УТВРЂИВАЊЕ ИЗНОСА ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ У САМОПРИДРЖАЈУ

Преносом вишка ризика изнад самопридржаја утврђено је и учешће ретроцесионара у техничким резервама и то у преносној премији неживотних осигурања, преносној премији као саставном делу математичке резерве животних осигурања и у резервисаним штетама.

Све техничке резерве обрачунавају се у складу са Правилницима Друштва, законском регулативом, актуарском струком и струком осигурања.

Математичка резерва, преносна премија и RBNS се утврђују на основу података цедента и уговора о реосигурању. На основу ових података, утврђеног самопридржаја Друштва и закључених уговора по пасивном послу обрачунава се учешће ретроцесионара у наведеним техничким резервама.

Обрачун IBNR по активном послу се врши на основу историјских података о штетама Друштва и утврђује се на нивоу врсте осигурања.

Учешће ретроцесије у укупним IBNR штетама обрачунава се на основу података о решеним и RBNS штетама по пасивном послу, на нивоу врсте осигурања.

У складу са Правилницима Друштва о образовању техничких резерви не обрачунава се учешће ретроцесионара у резервама за изравнавање ризика, резервама за неистекле ризике и резервама за бонусе и попусте.

Укупне техничке резерве по активном послу, пасивном послу и у самопридржају

Ред.бр.	Врста техничких резерви	УКУПНЕ	Удео ретроцесионара	У САМОПРИДРЖАЈУ
1.	Преносна премија	1.429.456.839	1.340.924.819	88.532.020
2.	Укупно резервисане штете	3.128.093.054	1.921.066.870	1.207.026.184
3.	Математичка резерва	25.151.784	20.966.276	4.185.508
4.	Резерве за неистекле ризике	0	0	0
5.	РЗИР	1.697.531	0	1.697.531
6.	Резерве за бонусе и попусте	0	0	0
УКУПНО:		4.584.399.208	3.282.957.965	1.301.441.243

Укупне техничке резерве на дан 31.12.2022. износе 4.537.989 хиљада динара, а у самопридржају су 1.294.872 хиљаде динара, док су на исти датум претходне године респективно износиле 4.744.462 хиљаде динара и 1.264.334 хиљаде динара. Ово представља смањење од 3,37% на нивоу активног посла, а повећање од 2,93% у самопридржају.

Учешће ретроцесионара у укупним техничким резервама

Ред.бр	Техничке резерве	31.12.2022.	31.12.2021.	Учешће 2022.	Учешће 2021.
1.	Преносна премија	1.340.924.819	1.156.624.654	93,81%	92,52%
2. (a+b+c)	Укупно резервисане штете	1.921.066.870	2.304.158.905	61,41%	66,41%
a	- RBNS	1.251.473.107	1.552.702.188	59,48%	65,57%
b	- IBNR	669.593.763	751.456.717	66,22%	69,38%
c	- Резервација трош.ликв.	0	0	0,00%	0,00%
3.	Математичка резерва	20.966.276	19.344.735	83,36%	82,52%
4.	Резерве за неистекле ризике	0	0	0,00%	0,00%
5.	РЗИР	0	0	0,00%	0,00%
6.	Резерве за бонусе и попусте	0	0	0,00%	0,00%
Укупно		3.282.957.965	3.480.128.294	71,61%	73,35%

Пренос вишка ризика у ретроцесију има значајан утицај на износ техничких резерви у самопридржају. Укупно учешће ретроцесионара у техничким резервама је 3.282.958 хиљада динара, што представља 71,61% укупних техничких резерви. Учешће ретроцесионара се смањило, и у процентуалном и у апсолутном износу у односу на 31.12.2021.

С обзиром на рејтинг који имају ретроцесионари и дисперзију ризика између ретроцесионара остварен је висок степен квалитета значајног дела активе која учествује у покрићу техничких резерви.

5. УТИЦАЈ ПРИХВАТАЊА И ПРЕНОСА РИЗИКА У РЕОСИГУРАЊЕ НА АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА

Примарни капитал Друштва на дан 31.12.2022. износи 2.542.210 хиљада динара, а гарантни капитал је 2.541.901 хиљада динара.

Расположива маргина солвентности (гарантна резерва) износи 2.494.976 хиљада динара, а захтевана маргина је 904.503 хиљаде динара.

Однос захтеване маргине солвентности и гарантног капитала на дан 31.12.2021. износи 0,36 што је изузетно повољно. Када се из обрачуна захтеване маргине солвентности искључи утицај ретроцесије (као да нема преноса вишка ризика, односно премија и расходи штета - укупни и у самопридржају су једнаки) утврђени однос захтеване маргине солвентности и гарантног капитала је и даље значајно испод дозвољеног максималног коефицијента 3, и износи 0,71.

Разлика расположиве и захтеване маргине солвентности са укљученим ефектима реосигурања је 1.590.473 хиљаде динара, а без ефеката 685.970 хиљада динара, а њихов однос респективно износи 2,76, односно 1,38. Друштво би задовољило капитални захтев и у

случају да је захтевана маргина солвентности обрачуната без ефекта преноса ризика у ретроцесију.

Као последица значајног раста захтеване маргине солвентности од 37,58% која је узрокована растом портфеља дошло је до смањења односа гарантне резерве и захтеване маргине солвентности са 3,56 на 2,76. Претходне године је овај однос био неуобичајено висок као последица докапитализације, трансформације друштвеног капитала и претварања добити из ранијих година и дела резерви у капитал, како би се створили услови за раст премије. Однос од 2,76 је повољнији од односа који је био на крају 2020. године (2,58).

Позиција	Адекватност капитала 31.12.2022.	Адекватност капитала 31.12.2021.	Адекватност капитала 31.12.2020.
1 Уплаћен основни капитал по основу обичних акција	1.881.380	1.881.380	822.798
2 Резерве утврђене статутом и другим актима друштва	312	312	153.760
3 Ревалоризационе резерве са нереализованим резултатима	-21.882	24.749	17.737
4 Нераспоређени добитак ранијих година	435.177	259.337	619.852
5 Нераспоређени добитак текуће године, до 50%	247.223	175.842	193.535
6 Одбитне ставке, први део (нематеријална улагања)	309	464	627
IV Гарантни капитал (1+2+3+4+5-6)	2.541.901	2.341.156	1.807.055
17 Одбитак због услова да нераспоређена добит може бити до 25%	46.925	0	361.623
VI Гарантна резерва (IV-17)	2.494.976	2.341.156	1.445.432
VIII Маргина солвентности (захтевана MC)	904.503	657.423	559.690
IX Разлика гарантне резерве и захтеване MC (VI-VIII)	1.590.473	1.683.733	885.742
X Однос захтеване MC и гарантног капитала (VIII/IV)	0,36	0,28	0,31
Однос гарантне резерве и захтеване MC (IX/VII)	2,76	3,56	2,58

На основу наведеног може се закључити да прихват и пренос ризика у реосигурање не угрожава адекватност капитала Друштва, да су гарантни капитал и расположива маргина солвентности знатно изнад захтеване маргине солвентности и то са и без укључења ефекта ретроцесије.

6. КОНЦЕНТРАЦИЈА ИЗЛОЖЕНОСТИ ПОЈЕДИНАЧНИМ ДРУШТВИМА

6.1. Друштва од којих се прихватају ризици

У 2022. години друштво је преузимало ризике од 76 цедената.

Увидом у концентрацију изложености појединим друштвима од којих се преузимају ризици мерено износом премије, уочава се да матична компанија има највеће учешће у премији – 38,76%. Ово је очекивано, имајући у виду да је матична компанија лидер на тржишту осигурања, са највећим портфељом, а да као матична компанија цедира ризике Друштву. Учешће матичне компаније у активној премији је повећано за 10,68% у односу на претходну годину.

Од осталих осигуравајућих друштава од којих се преузимају ризици, мерено учешћем премије у укупној активној премији, још два цедента учествују у активној премији преко 5% (18,79% и 5,55%).

Ова три осигуравајућа друштва учествују са 63,10% у укупној активној премији Друштва. Учешће преосталих цедената износи 36,90%. У претходној години учешће цедената који учествују у активној премији преко 5% износило је 61,31%.

Пре прихвата ризика у реосигурање, Друштво утврђује кредитну односно финансијску способност/ризичност друштва за осигурање које има дозволу за рад у земљи издату од стране регулаторног органа, односно које мора испоштовати законску регулативу у погледу адекватности капитала, адекватности образованих средстава технички резерви и др. Све ове услове задовољавају цеденти са којима су закључени уговори о реосигурању.

Поред територије Републике Србије са које долази 77,48% износа активне премије, остатак активне премије потиче из Азије (11,08%), са простора бивше Југославије (4,63%), из земаља остатка Европе (6,00%) и осталих територија 0,82%. У односу на претходну годину дошло је до повећања учешћа активне премије која потиче од цедената из Републике Србије (повећање са 73,44% на 77,48%) и осталих територија (са 0,78% на 0,82%), док је на рачун тога смањено учешће цедената са простора бивше Југославије (са 6,00% на 4,63%), из земаља остатка Европе (са 8,31% на 6,00%) и цедената са азијског континента (смањење са 11,46% на 11,08%).

Уз настојање да се обезбеди просторна диверсификација ризика, Друштво је вршило тржишну анализу и микро анализу ризичног профила цедената и прихватало искључиво оне који су оцењени задовољавајућим бонитетом.

6.2. Друштва којима се преносе ризици

Друштво послује са реномираним реосигуравачима са дугом традицијом у реосигурању која су веома цењена у свету. Највећи број реосигуравача, мерено износом премије, са којима Друштво послује је рејтинга А и више, по оцени агенција Standard & Poors, A.M.Best и Fitch

О сарадњи са реосигуравачима и њиховом рејтингу Друштво приступа пажљиво, тако да се много полаже да ризици буду пласирани квалитетним реосигуравачима уз претходну проверу њихове кредитне способности.

Р.бр ¹ .	ЗЕМЉА СЕДИШТА	РЕЈТИНГ РЕТРОЦЕСИОНАРА	РЕЈТИНГ АГЕНЦИЈА	ДАТУМ ОБЈАВЉИВАЊА РЕЈТИНГА
P1	Nemačka	AA+	Standard & Poors	29.09.2022.
P2	SAD	AA+	Standard & Poors	29.09.2022.
P3	Nemačka	AA	Standard & Poors	05.10.2022.
P4	Austrija	AA	Standard & Poors	23.05.2022.
P5	Velika Britanija	AA	Standard & Poors	23.03.2022.
P6	Švajcarska	AA	Standard & Poors	05.10.2022.
P7	Švajcarska	AA	Standard & Poors	20.06.2022.
P8	Velika Britanija	AA	Standard & Poors	20.06.2022.
P9	Nemačka	AA-	Standard & Poors	28.06.2022.
P10	Nemačka	AA-	Standard & Poors	31.05.2022.

¹ Ретроцесионари обележени редним словом Р и редним бројем. Друштво је спремило листу која веже назив ретроцесионара са шифром, коју ће доставити у случају захтева НБС.

Р.бр.	ЗЕМЉА СЕДИШТА	РЕЈТИНГ РЕТРОЦЕСИОНАРА	РЕЈТИНГ АГЕНЦИЈА	ДАТУМ ОБЈАВЉИВАЊА РЕЈТИНГА
P11	Velika Britanija	AA-	Standard & Poors	31.05.2022.
P12	Nemačka	AA-	Standard & Poors	03.11.2022.
P13	Švajcarska	AA-	Standard & Poors	03.11.2022.
P14	Švajcarska	AA-	Standard & Poors	28.03.2022.
P15	Velika Britanija	AA-	Standard & Poors	08.09.2022.
P16	Francuska	AA-	Standard & Poors	28.03.2022.
P17	Francuska	AA-	Standard & Poors	28.01.2022.
P18	Velika Britanija	AA-	Standard & Poors	28.03.2022.
P19	Velika Britanija	A+	Standard & Poors	20.06.2022.
P20	Nemačka	A+	Standard & Poors	17.11.2022.
P21	Velika Britanija	A+	Standard & Poors	20.05.2022.
P22	Švajcarska	A+	Standard & Poors	11.05.2022.
P23	Nemačka	A+	Standard & Poors	21.06.2022.
P24	Češka Republika	A+	Standard & Poors	25.07.2022.
P25	Španija	A+	Standard & Poors	21.07.2022.
P26	Švajcarska	A+	Standard & Poors	20.07.2022.
P27	Švajcarska	A+	Standard & Poors	31.01.2022.
P28	Nemačka	A+	Standard & Poors	20.07.2022.
P29	Švajcarska	A+	Standard & Poors	03.06.2022.
P30	Nemačka	A+	Standard & Poors	13.05.2022.
P31	Velika Britanija	A+	Standard & Poors	28.09.2022.
P32	Velika Britanija	A+	Standard & Poors	20.07.2022.
P33	Kina	A+	Standard & Poors	29.11.2022.
P34	Švajcarska	A+	Standard & Poors	28.09.2022.
P35	Bermuda	A+	Standard & Poors	31.05.2022.
P36	Irska	A+	Standard & Poors	21.06.2022.
P37	Velika Britanija	A+	Standard & Poors	20.06.2022.
P38	Belgija	A+	Standard & Poors	20.07.2022.
P39	Francuska	A+	Standard & Poors	17.11.2022.
P40	Velika Britanija	A+	Standard & Poors	15.09.2022.
P41	Švedska	A+	Standard & Poors	19.08.2022.
P42	Austrija	A+	Standard & Poors	21.06.2022.
P43	Nemačka	A+	Standard & Poors	29.11.2022.
P44	Slovenija	A	Standard & Poors	25.07.2022.
P45	Slovenija	A	Standard & Poors	25.07.2022.
P46	Južna Koreja	A	Standard & Poors	01.08.2022.
P47	Velika Britanija	A	A.M.Best	01.12.2022.

Р.бр.	ЗЕМЉА СЕДИШТА	РЕЈТИНГ РЕТРОЦЕСИОНАРА	РЕЈТИНГ АГЕНЦИЈА	ДАТУМ ОБЈАВЉИВАЊА РЕЈТИНГА
P48	Kina	A	Standard & Poors	25.07.2022.
P49	Slovenija	A	Standard & Poors	07.04.2022.
P50	Velika Britanija	A	Standard & Poors	08.11.2022.
P51	Austrija	A	Standard & Poors	08.03.2022.
P52	Kina	A	Standard & Poors	30.08.2022.
P53	Slovenija	A	Standard & Poors	25.07.2022.
P54	Kina	A	Fitch	12.04.2022.
P55	Velika Britanija	A	Standard & Poors	19.07.2022.
P56	Švajcarska	A	Standard & Poors	20.06.2022.
P57	Švajcarska	A	Standard & Poors	08.03.2022.
P58	Meksiko	A	A.M.Best	21.11.2022.
P59	Kina	A	A.M.Best	17.12.2021.
P60	Kina	A	A.M.Best	01.12.2022.
P61	SAD	A	A.M.Best	17.12.2021.
P62	Kina	A-	Standard & Poors	29.03.2022.
P63	Švedska	A-	Standard & Poors	28.06.2022.
P64	Poljska	A-	A.M.Best	23.09.2022.
P65	Francuska	A-	Standard & Poors	27.05.2022.
P66	Kina	A-	A.M.Best	08.09.2022.
P67	Velika Britanija	A-	Standard & Poors	13.04.2022.
P68	Kina	A-	Fitch	28.02.2022.
P69	Kina	A-	Fitch	08.04.2022.
P70	Velika Britanija	A-	A.M.Best	08.06.2022.
P71	Velika Britanija	A-	Standard & Poors	25.04.2022.
P72	Velika Britanija	A-	Standard & Poors	23.09.2022.
P73	Ujedinjeni Arapski Emirati	A-	Standard & Poors	22.04.2022.
P74	Velika Britanija	A-	Standard & Poors	31.05.2022.
P75	Kina	A-	A.M.Best	28.10.2022.
P76	Kuvajt	A-	A.M.Best	11.10.2022.
P77	Velika Britanija	A-	Standard & Poors	19.07.2022.
P78	Vijetnam	B++	A.M.Best	11.02.2022.
P79	Vijetnam	B++	A.M.Best	09.12.2021.
P80	Turska	B+	Fitch	08.09.2022.
P81	Bosna i Hercegovina	B+	A.M.Best	23.06.2022.
P82	Uzbekistan	B+	Fitch	07.11.2022.
P83	Bugarska	B	Fitch	22.06.2022.

Мерено премијом ретроцесије 90,63% портфеља Друштва је код ретроцесионара рејтинга А.

Сарађујући са многим ретроцесионарима и адекватним преносом ризика Друштво је обезбедило добру диверсификацију ризика.

Ретроцесионари са учешћем у пасивној премији са 5% и више:

РЕТРОЦЕСИОНАР	ПАСИВНА ПРЕМИЈА РСД	ЗЕМЉА СЕДИШТА	РЕЈТИНГ	РЕЈТИНГ АГЕНЦИЈА	ДАТУМ ОБЈАВЕ РЕЈТИНГА	УЧЕШЋЕ У ПАСИВНОЈ ПРЕМИЈИ
P44	1.789.162.229	Slovenija	A	Standard & Poors	25.07.2022.	26,32%
P9	699.273.937	Nemačka	AA-	Standard & Poors	28.06.2022.	10,29%
P10	495.135.728	Nemačka	AA-	Standard & Poors	31.05.2022.	7,28%
P3	350.233.133	Nemačka	AA	Standard & Poors	05.10.2022.	5,15%

Пошто четири водећа ретроцесионара учествују у пасивној премији са укупно 49,04%, а ННІ индекс концентрације је испод 1040², значи да је постигнут прилично добар степен диверсификације по ретроцесионарима. Постоји значајан број ретроцесионара са учешћем у пасивној премији мање од 5%.

Ретроцесионари са учешћем у решеним штетама у 2022. години и RBNS штетама на дан 31.12.2022. по пасивном послу са 5% и више:

РЕТРОЦЕСИОНАР	РЕЈТИНГ	РЕЈТИНГ АГЕНЦИЈА	Датум утврђивања рејтинга	Учешће у укупним штетама
P9	AA-	Standard & Poors	28.06.2022	22,88%
P44	A	Standard & Poors	25.07.2022	17,99%
P32	A+	Standard & Poors	20.07.2022	12,10%
P10	AA-	Standard & Poors	31.05.2022	8,82%
P19	A+	Standard & Poors	20.06.2022	6,17%
P84	A+	Standard & Poors	24.02.2022	6,07%
УЧЕШЋЕ У УКУПНИМ ШТЕТАМА ПО ПАСИВНОМ ПОСЛУ				74,03%

7. ИЗЛОЖЕНОСТ КАТАСТРОФАЛНИМ РИЗИЦИМА

Друштво спроводи опрезну заштиту портфеља кроз свеобухватну анализу катастрофалних ризика и могућности кумулирања ризика, тако да сходно томе има обезбеђену адекватну заштиту путем ретроцесије. Значајне штете по катастрофалним ризицима забележене су 2014. Чак и тада, услед мајских поплава 2014. године, искоришћено је око 3 милиона EUR капацитета реосигурања од обезбеђених 26,5 милиона EUR, односно свега 11,33%. У укупно искоришћеном капацитету, односно штетама, Друштво учествује са 7%, односно око 210.000 EUR. Из наведеног произилази да је Друштво обезбедило веома квалитетну заштиту од катастрофалних и кумулираних ризика.

² ННІ < 1000 – ниска концентрација
1000 ≤ ННІ < 1800 – средња концентрација
ННІ ≥ 1800 – висока концентрација

Поред наведеног Друштво је заштићено од кумулирања ризика дефинисањем лимита у уговорима о реосигурању.

Узимајући у обзир квалитет и карактеристике уговора о ретроцесији, велику диверсификацију ризика преко великог броја реномираних ретроцесионара Друштво није изложено кумулирању ризика и исцрпљивању реосигуравајућег покрића.

У складу са политиком о саосигурању и реосигурању, устаљеном праксом реосигурања и уговорима о реосигурању, Друштво нема кашњење у измирењу обавеза према Цедентима по основу ликвидираних штета.

С обзиром на висок проценат наплате потраживања по основу ликвидираних штета од ретроцесионара из иностранства ликвидност Друштва није угрожена.

Са становишта утицаја катастрофалних ризика, кумулирања ризика и наплате потраживања може се констатовати да Друштво спроводи адекватну Политику саосигурања и реосигурања.

ЗАКЉУЧАК

Политика саосигурања и реосигурања Друштва за реосигурање „Дунав Ре“ у 2022. години је адекватна ризицима којима је Друштво изложено.

Друштво је у току 2022. године вршило послове саосигурања и реосигурања у складу са Одлуком о критеријумима за утврђивање, начину утврђивања и табели максималног самопридржаја и укупном износу самопридржаја, као и Правилником о условима и начину саосигурања и реосигурања.

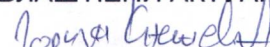
Током 2022. године Друштво је спроводило одговорну и опрезну политику саосигурања и реосигурања вишкова ризика, тако да током године нису забележени случајеви да је у портфељу задржан ризик изнад нивоа самопридржаја.

Приликом прихвата и преноса ризика Друштво поступа пажљиво сагледавајући кредитну способност цедената и ретроцесионара. Истовремено Друштво води рачуна да постигне како одговарајућу диверсификацију, тако и адекватну просторну расподелу ризика.

Адекватном проценом појединачних ризика и преносом вишкова ризика у ретроцесију уз поштовање Одлуке о критеријумима, начину утврђивања и табели максималног самопридржаја и укупном износу самопридржаја, односно спровођењем адекватне Политике саосигурања и реосигурања Друштво је обезбедило позитиван утицај прихвата и преноса ризика на пословање и на адекватност капитала.

Београд, 17.3.2023.

ОВЛАШЋЕНИ АКТУАР

Зорица Кнежевић

Г.бр. 8657 од 19.11.2015.